

ریاست جمهوری
معاونت حقوقی

مجموعه توافق های تشریفاتی بین المللی

(۱۳۹۹-۱۳۹۲)

توافق های تشریفاتی منطقه با سازمان های جامع منطقه ای، چند جانبه

و عضویت دولت ایران در سازمان های جامع بین المللی

(جلد دوم)

به کوشش و باطاعت

لعیا جنیدی

معاون حقوقی رئیس جمهور

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

فریدون نهرینی

معاون امور حقوقی دولت

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

بهار ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فیبا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین واحکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه توافقی‌های تشریفاتی بین‌المللی (۱۳۹۹-۱۳۹۲)/ به کوشش و با نظارت لعلیا جنیدی، فریدون نهرینی؛ [برای] ریاست جمهوری، معاونت حقوقی.
مشخصات نشر	: تهران: ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، اداره چاپ و انتشار، ۱۴۰۰ -
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۶-۰۲-۷ : ۰۱، ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۶-۰۲-۷ : ۰۲، ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۶-۰۲-۷ : ۰۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
مندرجات	: ۱. ج. توافقی‌های تشریفاتی دوجانبه؛ ج. ۲. توافقی‌های تشریفاتی منعقد شده با سازمان‌ها یا مجامع منطقه‌ای و چند جانبه و عضویت دولت ایران در سازمان‌ها یا مجامع بین‌المللی
موضوع	: تعهدات بین‌المللی - ایران
موضوع	: International obligations -- Iran
موضوع	: قراردادهای (حقوق بین‌الملل)
موضوع	: Contracts (International law)
موضوع	: حقوق دیپلماتیک و کنسولی
موضوع	: Consular law
شناسه افزوده	: جنیدی، لعلیا، ۱۳۴۷ -، گردآورنده
شناسه افزوده	: نهرینی، فریدون، ۱۳۴۱ -، گردآورنده
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری. معاونت حقوقی
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور. اداره چاپ و انتشار
رده بندی کنگره	: KMH۸۵۸
	: [KZ۴۰۸۰]
رده بندی دیویی	: ۳۴۲/۰۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۵۹۸۰۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

مجموعه توافقی‌های تشریفاتی بین‌المللی
(۱۳۹۹-۱۳۹۲)

توافقی‌های تشریفاتی منعقدۀ با سازمان‌ها یا مجامع منطقه‌ای، چند جانبه
و عضویت دولت ایران در سازمان‌ها یا مجامع بین‌المللی
(جلد دوم)

به کوشش و با نظارت:

لایا جنیدی، معاون حقوقی رئیس جمهور
فریدون نهرینی، معاون امور حقوقی دولت

تنظیم: زهرا فریور و محسن مجدی کیا

صفحه‌آرایی: ام‌سلمه نوری

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور،

اداره چاپ و انتشار

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول، بهار ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران، خیابان ولی‌عصر (ع)، قبل از چهار راه جمهوری اسلامی، شماره ۱۱۵۸

کد پستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ پیامک: ۶۴۴۵۵۵۷۷۷۷

دورنگار: ۰۹۸۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۷ تلفن: ۰۹۸۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۸

پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir پست الکترونیک: law@iripo.ir

تمامی حقوق مادی این اثر برای معاونت حقوقی رئیس جمهور محفوظ است.

فهرست مطالب

دییاجه ۷

فصل دوم: قوانین توافق‌های حقوقی تشریفاتی منعقدہ با سازمان‌ها یا مجامع منطقه‌ای

۱. اکو

- ۱-۱. قانون اساسنامه کمیسیون نامیزشکی سازمان همکاری اقتصادی (اکو) ۱۳۹۲/۸/۱۲ ۱۱
- ۱-۲. قانون موافقتنامه ایجاد و راه‌اندازی بانک اطلاعاتی سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو) در خصوص قاچاق و تخلفات گمرکی ۱۳۹۳/۲/۳۰ ۱۹
- ۱-۳. قانون اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای نظارتی (آمبودمائی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اکو) ۱۳۹۴/۹/۲۹ ۲۴

۲. اوراسیا

- ۲-۱. قانون موافقتنامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین ج.ا.ا. و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو ۱۳۹۸/۳/۱۹ ۳۱

۳. کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و اقیانوسیه

- ۳-۱. قانون موافقتنامه بین ج.ا.ا. و کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و اقیانوسیه به نمایندگی از سازمان ملل متحد درباره تأسیس مرکز آسیا و اقیانوسیه برای توسعه مدیریت اطلاعات بلایا ۱۳۹۸/۱۱/۸ ۱۱۰

فصل سوم: قوانین توافق‌های تشریفاتی چندجانبه (کنوانسیون‌ها و پروتکل‌ها)

۱. بهداشت و درمان

- ۱-۱. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به تشریفات (پروتکل) ریشه‌کنی غیر قانونی محصولات دخانی ۱۳۹۴/۵/۱۸ ۱۲۷

۲. پست

- ۲-۱. قانون تصویب احکام و مصوبات بیست و پنجمین کنگره اتحادیه جهانی پست (منعقد شده در دوحه - ۲۰۱۲ میلادی برابر با ۱۳۹۱ هجری شمسی) ۱۳۹۵/۱۰/۱۱ ۱۵۶

۳. ثبت شرکت‌ها و علایم و اختراعات

- ۳-۱. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به موافقتنامه‌های نیس و لوکارنو ۱۳۹۶/۸/۳ ۲۲۲

۴. موافقتنامه‌های تجاری

۱-۴. قانون موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه ۱۹/۱۳۹۸/۱۳۹۸..... ۲۵۷

۵. دریای خزر

- ۱-۵. قانون موافقتنامه مربوط به همکاری در زمینه امنیت در دریای خزر ۱۳۹۳/۳/۲۰..... ۲۶۵
- ۲-۵. قانون موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر ۱۳۹۴/۵/۱۸..... ۲۷۰
- ۳-۵. قانون تشریفات (پروتکل) حفاظت از دریای خزر در برابر آلودگی ناشی از منابع و فعالیت‌های مستقر در خشکی الحاقی به کنوانسیون چهارچوب حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر ۱۳۹۴/۵/۱۸..... ۲۷۴
- ۴-۵. قانون موافقتنامه حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع زنده آبی دریای خزر ۱۳۹۴/۱۱/۵..... ۲۹۴
- ۵-۵. قانون موافقتنامه همکاری در زمینه پیشگیری و واکنش به شرایط اضطراری در دریای خزر ۱۳۹۶/۴/۲۸..... ۲۹۹
- ۶-۵. قانون موافقتنامه بین دولت‌های ساحلی دریای خزر در زمینه حمل و نقل ۱۳۹۸/۷/۱۳۹۸..... ۳۰۷

۶. دریایی و کشتیرانی

- ۱-۶. قانون تصویب قطعنامه‌های کنفرانس مورخ ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، صدور گواهینامه‌ها و نگهداری دریانوردان ۱۳۹۳/۳/۵..... ۳۱۰
- ۲-۶. قانون اصلاحات اقنون الحاق دولت ج.ا.ا. به تشریفات (پروتکل) ۱۹۷۸ مربوط به کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتی‌ها ۱۹۷۳ (ماریل ۱۹۷۳/۷/۸) مصوب ۱۳۸۰ - و اصلاحات بعدی آن ۱۳۹۳/۳/۵..... ۳۱۱
- ۳-۶. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به کنوانسیون تحدید مسئولیت برای دعاوی دریایی ۱۳۹۳/۳/۵..... ۳۱۷
- ۴-۶. قانون تصویب اصلاحات ضمیمه کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتی‌ها ۱۹۷۳ (ماریل ۱۹۷۳/۷/۸) مصوب ۱۳۸۰ - و اصلاحات بعدی آن «موضوع قطعنامه‌های شماره (۱۸۹)، (۱۹۰)، (۲۰۰)، (۲۰۱)، (۲۰۲) و (۲۰۳)» ۱۳۹۴/۱۰/۲۲..... ۳۲۷
- ۵-۶. قانون تصویب اصلاحات مقررات بین‌المللی ایمنی جان‌اشخاص در دریا ۱۳۹۵/۶/۱۰..... ۳۲۸
- ۶-۶. قانون تصویب مقررات بین‌المللی جلوگیری از تصادم در دریا ۱۳۹۵/۶/۱۰..... ۳۲۷
- ۷-۶. قانون تصویب اصلاحات ضمیمه کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی دریا ناشی از کشتی‌ها ۱۹۷۳ (ماریل ۱۹۷۳/۷/۸) مصوب ۱۳۸۰ و الحاقات و اصلاحات بعدی آن (موضوع قطعنامه‌های شماره (۶۶) (۲۴۶)، (۶۶) (۲۴۷)، (۶۷) (۲۵۶)، (۶۷) (۲۵۷)، (۶۷) (۲۵۸)، (۶۸) (۲۶۶)، (۲۸) (۱۰۷۰ الف) ۱۳۹۵/۶/۱۰..... ۳۲۶
- ۸-۶. قانون اصلاحات پیوست معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی ایمنی جان‌اشخاص در دریا ۱۳۵۳ (۱۹۷۴) و آیین‌نامه بین‌المللی امنیت کشتی‌ها و تسهیلات بندری (ای.اس.پی.اس) ۱۳۹۶/۲/۴..... ۳۷۷

۷. راه و ترابری و راه‌آهن

- ۱-۷. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به تشریفات (پروتکل) الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی ۱۳۹۴/۴/۲۴..... ۳۷۸
- ۲-۷. قانون موافقتنامه بین دولتی بنادر خشک ۱۳۹۴/۱۰/۲۲..... ۳۸۴
- ۳-۷. قانون الحاق ج.ا.ا. به موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی مواد غذایی فسادپذیر و تجهیزات خاص کاربردی برای این گونه جابه‌جایی‌ها (مورخ یکم سپتامبر ۱۹۷۰ میلادی برابر با دهم شهریور ماه ۱۳۴۹ هجری شمسی) ۱۳۹۹/۴/۲..... ۳۹۶

۸. سازمان‌های بین‌المللی

- ۱-۸. قانون منشور سازمان همکاری اقتصادی هشت کشور در حال توسعه ۱۳۹۴/۵/۱۸..... ۴۰۴
- ۲-۸. قانون اساسنامه سازمان فرهنگی هنری فارس‌زبانان (ایتا) ۱۳۹۵/۱۱/۲۴..... ۴۱۵

۹. کشاورزی و شیلات

۹-۱. قانون موافقتنامه بین‌المللی روغن زیتون و کنسرو زیتون مورخ ۲۰۱۵ (۱۳۹۴) ۱۳۹۷/۲/۵ ۴۱۹

۱۰. محیط زیست

۱۰-۱. قانون تصویب اصلاحیه کنوانسیون بازل در مورد کنترل انتقالات برون‌مرزی مواد زاید زیان‌بخش و دفع آنها

۱۳۹۴/۵/۱۸ ۴۴۰

۱۰-۲. قانون تصویب کنوانسیون میاماتا در مورد جیوه ۱۳۹۴/۵/۱۸ ۴۴۱

۱۰-۳. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به تشریفات (پروتکل) مورخ ۱۹۹۶ (۱۳۷۵) کنوانسیون پیشگیری از آلودگی دریایی ناشی از

تخلیه پسماند و سایر مواد، مورخ ۱۹۷۲ (۱۳۵۱) (به گونه اصلاح شده در سال‌های ۲۰۰۶ (۱۳۸۵) و ۲۰۰۹ (۱۳۸۸))

۱۳۹۴/۷/۱۳ ۴۷۲

۱۱. مخابرات

۱۱-۱. قانون تصویب اصلاحات اساسنامه، کنوانسیون و آیین‌نامه کلی فراهمایی (کنفرانس)ها، مجامع و جلسات اتحادیه

بین‌المللی مخابرات طی فراهمایی (کنفرانس) سران مختار (گواندالاکارا - ۲۰۱۰ میلادی ۱۳۸۹ هجری شمسی)

۱۳۹۴/۱۰/۲۲ ۴۹۱

۱۲. بیمان مودت و همکاری

۱۲-۱. قانون الحاق دولت ج.ا.ا. به بیمان مودت و همکاری در جنوب شرقی آسیا ۱۳۹۷/۳/۲۲ ۴۹۴

۱۳. حمل و نقل هوایی

۱۳-۱. قانون اجازه الحاق دولت ج.ا.ا. به تشریفات (پروتکل)های اصلاحی (۱) و (۲) و (۳) کنوانسیون ورشو و اصلاحی آن به

موجب تشریفات (پروتکل) لاهه مربوط به یکسان کردن برخی از مقررات حمل و نقل هوایی بین‌المللی ۱۳۹۴/۴/۲۴ ۴۹۸

۱۳-۲. قانون تصویب سندهای الحاقی (پروتکل‌های) مربوط به اصلاح بند (الف) ماده ۵۰ و ماده ۵۶ کنوانسیون هواپیمایی

کشوری بین‌الملل ۱۳۹۷/۵/۸ ۵۱۳

فصل چهارم: قوانین عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی

۱. قانون اصلاح قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در مجمع بین‌المللی انرژی ۱۳۹۲/۲/۳ ۵۱۷

۲. عضویت دولت ج.ا.ا. در کارگروه بین‌المللی پزشکی نظامی ۱۳۹۳/۳/۵ ۵۲۷

۳. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در اتحادیه بیمه‌گران و اتکایی‌گران خطرهای تجاری و غیر تجاری در کشورهای عضو سازمان

تعاون اسلامی و مؤسسه تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری عربی و تصویب اساسنامه آن ۱۳۹۳/۴/۲۹ ۵۴۷

۴. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در مؤسسه استاندارد و اندازه‌شناسی کشورهای اسلامی (سمیک) ۱۳۹۴/۱۰/۲۲ ۵۵۶

۵. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در مشارکت (کنسرسیوم) زیرساخت کلید عمومی آسیا ۱۳۹۵/۲/۲۰ ۵۶۵

۶. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا ۱۳۹۵/۶/۳ ۵۷۵

۷. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در انجمن فرهنگستان‌ها و مجامع علمی آسیا ۱۳۹۵/۸/۲۳ ۶۰۱

۸. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در مجمع مقامات مالیاتی کشورهای اسلامی ۱۳۹۶/۹/۱ ۶۰۷

۹. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در برنامه اندازه‌شناسی آسیا - اقیانوسیه ۱۳۹۷/۳/۲۸ ۶۱۳

۱۰-۱. قانون عضویت دولت ج.ا.ا. در مؤسسه بین‌المللی تحلیل سامانه‌های کاربردی ۱۳۹۹/۶/۱۶ ۶۳۶

دیباچه

۱. «انجام امور و مسائل حقوقی دولت» و ساماندهی سازمان حقوقی دولت در جای جای ارکان آن به هدف شناسایی، نگهداشت، ستاندن و پایش حقوق دولت و ملت در همه اطراف، سمت و سوها، ابعاد و جهات آن، در چارچوب اصل ۱۲۴ قانون اساسی توسط رئیس جمهور به معاون حقوقی رئیس جمهور سپرده می‌شود. برای رسیدن به این هدف بزرگ و فراگیر، شایسته است کارها و بخش‌هایی در معاونت حقوقی رئیس جمهور تعریف شود که مانند و متناظر آن در سایر ارکان دولت نیز پیش‌بینی شده باشد. با همین رویکرد و نگرش بخش‌های متفاوت معاونت حقوقی رئیس جمهور در چهار معاونت متفاوت اما بسته و پیوسته به هم چیده شده است. به این ترتیب، مجموعه معاونت حقوقی دارای چهار معاونت «امور حقوقی دولت»، «هماهنگی و برنامه‌ریزی حقوقی دستگاه‌های اجرایی»، «تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات» و «تحقیقات، آموزش و حقوق شهروندی» است که به طور مستقیم زیر نظر و مدیریت معاون حقوقی رئیس جمهور به انجام وظیفه قانونی می‌پردازند. افزون بر این، مسئولیت‌ها و وظایف معاونت اجرای قانون اساسی رئیس جمهور نیز در دولت‌های یازدهم و دوازدهم از سوی رئیس جمهور به معاون حقوقی رئیس جمهور واگذار شده که در قالب دو معاونت پژوهش و ترویج قانون اساسی و ارتباطات و پیگیری اجرای قانون اساسی در کنار چهار معاونت پیش‌گفته، تحت نظارت معاون حقوقی رئیس جمهور فعالیت می‌کنند.

به این سان، معاونت حقوقی رئیس جمهور در این دولت مأموریت یافته است تا در زمینه تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات و هم چنین تصویب‌نامه‌ها و بررسی موافقت‌نامه و پیمان‌های بین‌المللی، رفع اختلاف میان دستگاه‌های اجرایی دولتی و عمومی راجع به اموال منقول و غیرمنقول و وظایف آنها، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، برنامه‌ریزی و هماهنگی حقوقی میان دستگاه‌های اجرایی، ترویج قانون اساسی و نظارت بر چگونگی اجرای اصول آن در پرتو اصول ۱۱۳ و ۱۲۱ قانون اساسی، آموزش و پژوهش‌های حقوقی، گفتمان‌سازی حقوقی و پایدار ساختن رویکرد حقوقی دولت اقدام نماید. آشکار است که این معاونت در دو سطح سیاست‌گذاری و هنجارگذاری حقوقی و نیز اجرای تدابیر حقوقی به ایفاء نقش مبادرت می‌ورزد.

۲. سیاست‌گذاری حقوقی فرآیندی است که در چارچوب آن پس از شناسایی مشکلات و مسائل حقوقی و تهیه دستور کار و اولویت‌گذاری در راستای شناسایی راهکارها، اجرای آن‌ها، و ارزیابی تدابیر اجرا شده گام برداشته می‌شود. این معاونت از رهگزر مأموریت یافتن در زمینه تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات و همچنین پایش مقررات تنظیمی از سوی سایر ارکان دولت و بهبود آن، نقش انکارناپذیری در جریان‌سازی و گفتمان‌سازی حقوقی، تدوین رویکرد و سیاست‌های حقوقی و تعریف راه‌های اجرای آن‌ها و در واقع هنجارگذاری و دیدگاه‌پردازی حقوقی دارد.

در این زمینه، علاوه بر تهیه و تدوین لوایح و پیش‌نویس مقررات، اظهارنظرهای حقوقی نسبت به پیش‌نویس تصویب‌نامه‌های پیشنهادی در دولت، بررسی و ارزیابی لوایح تهیه شده در قوه قضاییه، بررسی و اظهارنظر نسبت

«حقوق تجاری و اقتصادی» با عضویت استادان برجسته و کارشناسان با تجربه حقوق و همچنین کمیسیون «دیدگاه‌پردازی حقوقی» با عضویت شمار در خور توجهی از پژوهشگران و نخبگان جوان حقوق اشاره کرد. آشکار است که معاونت حقوقی رئیس جمهور در پرتو این راهبرد و طرح دیدگاه‌های علمی نویافته، امکان آموزه‌سازی حقوقی و تبلور یافتن آن‌ها در ابعاد مأموریت خود را یافته است. در این زمینه، تهیه و تدوین «سند اصلاح و توسعه نظام حقوقی کشور» نمونه‌ای برجسته و شایسته به شمار می‌رود.

۷. با توجه به حضور فزاینده جمهوری اسلامی ایران (که از این پس در این مجموعه از آن به اختصار به عنوان «ج.ا.ا.» یاد می‌شود) در صحنه بین‌المللی و ضرورت اشراف و آگاهی مسؤولان، محققان و کارشناسان از تعداد و نوع توافق‌های حقوقی تشریفاتی دو و چند جانبه‌ای که دولت ج.ا.ا. منعقد نموده یا به آنها ملحق شده و نیز سازمان‌ها و مجامعی که در آنها عضویت یافته است، مجموعه حاضر مشتمل بر قوانین توافق‌های حقوقی تشریفاتی (موافقتنامه‌های دوجانبه و چند جانبه، کنوانسیون‌ها و پروتکل‌ها و قوانین عضویت دولت ج.ا.ا. در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی) از سال ۱۳۹۲ تا پایان ۱۳۹۹ تهیه و تدوین گردیده است. هم‌چنین، از دیگر همکاران این مجموعه که در فرآیند تهیه و تنظیم این مجموعه یاری‌رسانی نموده اند، قدردانی می‌گردد.

لعیا جنیدی

معاون حقوقی رئیس‌جمهور

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

www.ketab.ir